

Necròpolis del Serrat dels Moros

Santa Maria d'Oló

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Prop del mas Sant Miquel, al sector central del terme municipal
Emplaçament Camí de l'Estany, continuar des de Sant Miquel uns 600 m a l'est i pujar al cim del turó al sud 80 m
Alçada: 827

Coordenades:

Latitud: 41.87376
Longitud: 2.07682
UTM Est (X): 423393
UTM Nord (Y): 4636172

Classificació

Número de fitxa 08258-108
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Segle V-VIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Les restes arqueològiques podrien conservar-se en força ben estat, però en l'estat actual és difícil precisar-ho
Protecció Inexistent
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08258A005000920000AH
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 16/01/2020 - 01:00

Descripció

Necròpolis formada per un conjunt de cistes i situada al cim d'un turó dominant i amb excel·lents vistes. Podria correspondre a època alt-medieval o potser al segle XIX. Al cim del turó, actualment ocupat per bosc de pi, hi ha tres tombes que són perfectament visibles en l'estat actual, repartides en un radi força ampli d'uns 20 metres. Totes són orientades cap a l'est. La primera i més ben conservada està situada al vessant de ponent. És una cista de forma trapezoidal feta amb lloses de pedra, amb la part de la capçalera més estreta. Mesura 1,80 m de llargària i l'amplada interior va dels 0,30 als 0,40 m. La segona tomba es troba uns metres a llevant i sembla una cista infantil. La tercera es troba ja al vessant de ponent. També són visibles diversos forats on semblen insinuar-se altres sepultures, així com una gran llosa que ha quedat isolada. Sobre aquest jaciment hi ha dues hipòtesis possibles. La primera és que correspongui a una necròpolis alt-medieval, tal vegada d'època visigòtica (entorn dels segles VI i VII). Donen peu a pensar-ho diversos factors: l'emplaçament emblemàtic, les característiques de les cistes, fetes amb lloses grans i d'un gruix considerable o el fet que estiguin perfectament orientades cap a l'est. També el topònim de Serrat dels Moros, que és una denominació que sol referir-se a llocs on hi ha vestigis antics, o la proximitat al pas d'un camí antic. En efecte, per l'actual camí de l'Estany hi passava un dels ramals de la ruta catalana del camí de Sant Jaume, concretament el que passava per Girona, Vic, Manresa, Montserrat, Igualada i Lleida i que està documentat al segle XIV, ja que el mateix rei Pere III el Cerimoniós va fer aquest camí. Sembla que en el tram del Moianès l'itinerari venia de l'Estany i continuava cap a Rojans, el mas la Careta i Artés. La segona possibilitat és que es tracti de tombes del segle XIX. A Oló hi ha una tradició que diu que en aquesta època hi va haver un brot de pesta que va provocar una gran mortaldat, i els difunts s'haurien enterrat en turons allunyats de la població. Es coneixen diferents indrets amb cistes similars, una d'elles prop del mas Torigues. Sembla que a principis del segle XIX a Oló ja hi havia una tradició d'invocar a Sant Sebastià (advocat en casos de pestes i epidèmies), una advocació que va tenir una important revifada al final del segle. La tradició popular atribueix les cistes d'aquesta tipologia a aquest episodi. Tanmateix, cal dir que en el cas de la necròpolis de Torigues, per exemple, les tombes tenen una orientació aleatòria (no pas cap a l'est) i semblen fetes d'una manera més senzilla. Per tot això, en el cas del Serrat dels Moros ens inclinàriem més per la datació alt-medieval. Però per confirmar la cronologia del jaciment caldria un estudi arqueològic més aprofundit.

Observacions:

El turó constitueix una de les fites més altes de l'anomenat Serrat dels Moros, que s'aixeca a la part central de l'altiplà per on transcorre un antic camí que va cap a l'Estany i que devia ser un lloc de pas ja des d'antic. Per la banda nord es tenen magnífiques vistes cap a la vall de la riera d'Oló i fins el Pirineu, i per la banda de migdia s'albira fins la serra de Sant Llorenç del Munt i el cim de la Mola. Per tant, es tracta d'un turó que devia ser emblemàtic, amb una forma cònica que està rematada amb un segon promontori a la part més alta. Un tipus d'emplaçament que és habitual en les necròpolis alt-medievals.

Informació oral facilitada per Oriol Garriga i Josep Canamasas Güell

Bibliografia

FERRER, Llorenç i altres (1991). "Època moderna i contemporània", Oló, un poble, una història. Associació Castell d'Oló, Santa Maria d'Oló, p. 190.

